

beoordeling

slecht	★★★★★
matig	★★★★★
aardig	★★★★★
goed	★★★★★
fantastisch	★★★★★

LEZEN
OF
NIET
LEZEN

Dracula, explosies en de wetenschap

Filosofiehoogleraar Hub Zwart brengt de life sciences tot leven met psychologie, literatuur en sciencefiction. Een aanrader voor alfa's en gamma's, stelt bètawetenschapper **Roel Neijts**.

Hub Zwart

Toen scheikundeleraar Bachelard (1884-1962) zijn leerlingen kennis liet maken met zijn vak, waren de scholieren vooral enthousiast over de practica. Bachelard ontdekte een fascinatie voor de ontplofing bij scholieren. Eenmaal op de universiteit moet deze primaire fascinatie worden verdrongen: het beeld van de explosie staat de wetenschappelijke, rationele attitude in de weg. Later, als filosoof aan de Sorbonne, zag Bachelard het als zijn taak om zulke heimelijke, verdrongen fascinaties in de wetenschapper naar boven te halen. Ook Hub Zwart, hoogleraar Filosofie van de Natuurwetenschappen aan de Radboud Universiteit, duikt diep in het onderbewuste van de wetenschap. In *De waarheid op de wand* legt de schrijver de wetenschap op de sofa. Met behulp van Freud, Jung en Lacan wandelt Zwart naar de drie grote wetenschappelijke beginmomenten. Plato als initiator van de antieke, Galilei en Newton van de moderne en DNA-ontdekkers Watson en Crick van de huidige wetenschap. Het taalgebruik van Zwart is kleurrijk. Zo stelt hij dat Galilei's nieuwe wetenschap uit een oedipaal verlangen voortkwam, met de telescoop als fallus, de maan als vrouwelijk lichaam en de kerk als gekrenkte vader die elke toenadering tot de hemelse

vrouw belet. 'Het werd hem verboden nieuwe academisch inzichten te ejaculeren, de wereld in te helpen.'

Filosoof Bachelard noemde de literatuur het domein waarin het verdrongene van de wetenschap juist ruimte kreeg en zelfs wordt uitvergroet. En daarmee maakt dit boek zo veelzijdig: de wil tot weten wordt niet in de bètawetenschappen gezocht, maar in de alfahoek. Zwart behandelt drie literaire personages – Faust, Frankenstein en Dracula – schetsen een tijdsbeeld bij en beschrijft verrassende parallellen tussen *Dracula* (1897), de ontdekking van de bloedgroepen (1900) en de opkomst van de immunologie. Hij vergelijkt vampirisme met hiv: beide zijn epidemische virussen die op intieme wijze worden overgedragen. De vampierjager Van Helsing jaagt Dracula als witte bloedcellen achterna. De eneroverende smeltkroes van psychologie, filosofie, literatuur en het aanhalen van films, politiek, klimaatverandering en sciencefiction maken *life sciences* ook voor alfa's en gamma's aantrekkelijk. Maar bovenal is *De waarheid op de wand* een aanrader voor iedereen die in de scheikundeles met ontzag de explosie heeft aanschouwd. ★

Titel: De Waarheid op de wand – psychoanalyse van het weten Prijs: €24,95 euro
Nog niet genoeg? Zwart publiceerde meer boeken over wetenschap. Van organodonaties en dierproeven tot wetenschapscommunicatie.

